

**יבוא, יצוא ומה שביניהם
סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט**
עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית המשפט העליון לרבנות הראשית: יש לסייע ליבואנים מקבילים בהשגת אישורי כשרות
עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, קיריל קפלון

כללי:

העותרת, יבואנית מזון, עתרה לבית המשפט העליון בבקשה להורות לרבנות הראשית לישראל לתת לה תעודות הכשר למוצרי המזון אשר היא מייבאת לישראל.

בית המשפט העליון דחה את העתירה, בשל אי מיצוי הליכים. יחד עם זאת, בית המשפט ציין בפסק דינו כי הוא מצפה שהרבנות הראשית תמצא פיתרון לקשיים של יבואנים מקבילים בהשגת אישורי כשרות הנגרמים, לטענת היבואנים, בשל סירוב המפעלים וענפי הכשרות עמם הם עובדים, לשתף עמם פעולה.

עובדות המקרה:

ביום 17/01/2016 הגישה העותרת בקשה לקבלת תעודת הכשר עבור קפה נמס המיוצר בגרמניה. בקשתה לא נענתה וכעבור שבועיים, פנתה אל הרבנות הראשית בבקשה להנחות את הגורמים המקצועיים הרלוונטיים להשיב לבקשתה. כבר באותו יום התקבלה תשובה מאת הלשכה המשפטית של הרבנות, לפיה על העותרת להמציא אישור על מתן הכשר מטעם בד"צ מנציסטר.

ביום 11/02/2016 השיבה העותרת כי הדרישה להמציא אישור על מתן הכשר, אינה ישימה מחמת העדר שיתוף פעולה מצד בד"צ מנציסטר.

ביום 29/03/2016 הגישה העותרת בקשה לקבלת תעודת הכשר עבור קפה נמס המיוצר בפולין בהשגחת רבנות העיר ורשה, אשר מיובא לישראל בהשגחת הרבנות הראשית.

פניותיה של העותרת לא נענו על ידי הרבנות ואף לא על ידי הלשכה המשפטית. באין תגובה או התייחסות, עתרה העותרת לבית המשפט הגובה לצדק.

טענות הצדדים

העותרת טענה כי המוצרים אשר היא מבקשת לייבא, מיובאים לישראל על ידי יבואן אחר, בהשגחת בד"צ מנציסטר. לפיכך, טענתה העותרת כי סירובה של הרבנות להנפיק תעודת הכשר הוא בלתי סביר באופן קיצוני וכי התעקשותה של הרבנות לקבל אישור על מתן הכשר מאת הגוף נותן ההכשר בחו"ל, אשר לטענתה, אינו משתף עימה פעולה, מעניקה הלכה למעשה כשרות בלעדית ליבואן הראשי. נטען, כי התנהלות זו, פוגעת בחופש העיסוק של היבואן ויבואנים מקבילים אחרים. כתוצאה מכך נוצרת פגיעה בציבור הצרכנים.

מנגד טענה הרבנות הראשית, כי יש לדחות את העתירה על הסף מחמת אי מיצוי הליכים. לטענת הרבנות, היה על היבואן להגיש ערר בעניין בקשתה לפני מועצת הרבנות הראשית לישראל בטרם תגיש את העתירה.

לגופו של עניין, טענה הרבנות כי דרישתה אינה סתמית או דווקנית ומתבססת על הוראת חוק מפורשת. נטען, כי מטרתה של הוראת החוק היא להבטיח כי המוצר הוא אכן אותו מוצר שנטען כי הוא נמצא תחת השגחת הגורם הכשרותי בחו"ל, וכי ייתכנו מקרים בהם מתן שירותי הכשרות אינו אחיד וקיימים מספר מוקדי ייצור לאותו מוצר, שרק חלקם נמצאים תחת השגחה.

הדיון המשפטי

בית המשפט קבע כי בהתאם להוראות החוק, נדרש מיבואנים להמציא אישור בכתב של הרב נותן ההכשר בחו"ל, אולם, עובדה זו כשלעצמה אינה מצדיקה לדחות את טענות העותרת על הסף. בית משפט קבע כי אם אמנם גופי השגחה בחו"ל אינם משתפים פעולה עם יבואנים מקבילים וככל שמדובר במוצרים המיובאים לישראל בהשגחת הרבנות הראשית, אזי יש לכאורה בדרישתה של הרבנות ישום דווקני של הוראות החוק, הפוגע בזכויותיו של היבואן.

לצד זאת, ציין בית המשפט את עמדת הרבנות כי יתכנו מקרים בהם קיימים מספר מוקדי ייצור לאותו מוצר בחו"ל, ומכאן שהליך מתן שירותי ההשגחה אינו אחיד. במצב דברים זה יש לכאורה הצדקה לכך שהרבנות עומדת על דרישתה לקבל את אישור הכשרות מאת הגוף נותן ההכשר בחו"ל.

בסופו של דבר, דחה בית המשפט את העתירה מחמת אי-מיצוי הליכים, שכן היה על היבואן להגיש ערר למועצת הרבנות הראשית. יחד עם זאת, ציין בית המשפט כי מתוקף תפקידה נדרשת הרבנות לעבוד בשיתוף פעולה עם גורמי השגחה בחו"ל על בסיס יום-יומי. לאור האמור, ייתכנו "ערוצי תקשורת" שבאמצעותם יכולה הרבנות הראשית להבהיר את הרקע להיעדר שיתוף הפעולה מצד גורמי ההכשרות בחו"ל, ולפגוע בידה של העותרת בהמצאת האישורים הנדרשים.

בית המשפט ציין עוד כי הוא מצפה שיימצא פיתרון הולם והוגן לבעיה שהועלתה על ידי העותרת.

[בג"ץ 5029/16 איינשטיין צור ייבוא ייצוא וסחר בינלאומי בע"מ נ' הרבנות הראשית לישראל \(פורסם בנבו\).](#)

[28.09.2016](#) [החלטה מיום 28/09/2016, לפני כבוד המשנה לנשיאה השופט א' רובינשטיין, השופט נ' סולברג, השופט א' שהם. ב"כ הצדדים- העותר – עו"ד זהר יהלום. לרבנות הראשית לישראל – עו"ד יונתן ציון מוזס].

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, ייצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.